

**Πνευματικοὶ χαρακτηρισμοὶ
τοῦ Ὁσίου Δανιήλ, τοῦ Κατουνακιώτου
Ἡ μνήμη του τελεῖται τὴν 7ην Σεπτεμβρίου.**

Ο Ὁσιος Δανιήλ ὁ Κατουνακιώτης, στὴν ἔρημο τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὁ ἡσυχαστὴς καὶ συνεχιστὴς τῆς Ὁρθοδόξου παραδόσεως τῶν Κολλυβάβων Ἁγίων, σύντομα ἀπέκτησε τὴν φήμη ἔμπειρου πνευματικοῦ καὶ πολλοὶ Ἀθωνῖτες μοναστὲς καὶ προσκυνητὲς τὸν ἐπισκέπτονταν, γιὰ νὰ ζητήσουν πνευματικὴ καθοδήγηση, νὰ τὸν συμβουλευθοῦν καὶ νὰ πάρουν ἐνίσχυση στὸν πνευματικὸ τους ἀγώνα. Κάποιοι ἄλλοι ἀλληλογραφοῦσαν μαζί του σὲς ἀνάγκες τους καὶ ὅλους αὐτοὺς τοὺς παραμυθοῦσε καὶ τοὺς ἔδινε πνευματικὲς συμβουλὲς μὲ τὶς πολυπόθητες καὶ ψυχοτρόφες γιὰ ἐκείνους ἀπαντήσεις του. Γιὰ τὶς βιοτικὲς του ἀνάγκες, ποὺ τὶς εἶχε περιορίσει στὸ ἐλάχιστο, ἀγιογραφοῦσε μὲ πολλὴ εὐλάβεια καὶ ἐπιμέλεια, μὲ προσευχὴ καὶ ἀνάγνωση. Καὶ αὐτὴ ἡ πρώτη εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου εἶναι ἔργο τῶν χειρῶν του.

Ἡ αὐξηση τῶν φοιτητῶν τοῦ Ὁσίου Δανιήλ, τῶν ὑποτακτικῶν του, καὶ αὐτῶν τῶν νέων ἡσυχαστῶν ἐπισημῶς καὶ ἀνεπισήμῶς Ἁγίων, ὅπως Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ, Ἀρσενίου τοῦ συνασκητοῦ τοῦ Ὁσίου Ἰωσήφ, καὶ Ἐφραίμ τοῦ Κατουνακιώτου, δημιούργησε ἐπιτακτικὴ τὴν ἀνάγκη ἀνεγέρσεως νέων οἰκοδομῶν καὶ θεμελιώθηκε τὸ σημερινὸ ἡσυχαστήριό τῆς ἀδελφότητος τῶν Δανιηλαίων. Σὲ αὐτὸ ἴσχυε, ὅπως ἰσχύει καὶ σήμερα, ὁ παύλειος λόγος: «τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε» (Ἑβρ. ιγ' 2), ἀφοῦ ἡ φιλοξενία τῶν Δανιηλαίων θεωρεῖται ἀπαραίτητη γιὰ ὅλους τοὺς διερχόμενους προσκυνητὲς καὶ ἐπισκέπτες ἀγιορεῖτες καὶ μὴ, στὴν συνείδηση τῶν ὁποίων ὁ Ὁσιος εἶχε καταγραφεῖ ὡς κανὼν καὶ γνώμων Ὁρθοδοξίας, ὡς

ἀσφαλὲς κριτήριον γὰρ τὴν διάγνωσιν τῶν πλανῶν μὲν τις
 ὁποῖος ὁ «δολομήτης Σατάν», ὅπως ἔλεγε, παρέσυρε καὶ
 προχωρημένους ἀκόμῃ μοναχοὺς. Κατέληξε ὁ Γέροντας
 Δανιὴλ νὰ εἶναι ὁ ἐκφραστὴς τῆς αὐτοσυνειδησίας τοῦ Ἁγίου
 Ὁρους, ὁ ὑπέρμαχος τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς, τὴν
 γνώμην τοῦ ὁποίου, ὡς ἐγγύησιν Ὁρθοδοξίας, ζητοῦσαν ἀπὸ
 τὸν κόσμον μὲ ἐρωτήματα καὶ ἐπιστολὰς ἀγωνιῶντες γὰρ τὴν
 ἀποστασία καὶ τὴν παρεκκλίσειν Ὁρθόδοξοι πιστοί. Γὰρ τὸ
 κτίσιμον τῶν οἰκοδομῶν οἱ ἀδελφοὶ μὲν πολὺ κόπον
 κουβαλοῦσαν νερὸν ἀπὸ τὴν Ἁγία Ἄννα μὲ ὑποζύγια καὶ
 ὑλικά ἀπὸ τὸν ἄρσανα τῆς. Γὰρ τὴν ἄμεσας ἀνάγκας τοὺς
 καλλιέργησαν ἓνα μικρὸν κῆπον μεταφέροντας ἀκόμῃ καὶ
 κῶμα, καὶ φυτεύοντας ἐληὲς ξερικὰς, ἀφοῦ ἡ περιοχή ἦταν
 φυτευμένη ἀπὸ τὸν Δημιουργὸν μᾶλλον μὲ πέτρες.
 Χαρακτηρίσθηκε ὁ Ὁσιος ὡς σέμνωμα καὶ κόσμημα καὶ
 καύχημα οὐ μόνον τῶν Κατουνακίων, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου
 τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἐπίσης φίλεργος μέλισσα τῆς Ἐκκλησίας,
 ὁδηγὸς ἀλάνθαστος τῶν μοναστῶν, φωτιστὴς τῶν
 ὑποτακτικῶν, παιδαγωγὸς τῶν δοκίμων, ἀκλόνητος στῦλος
 τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀκαταπόνητος μαχητὴς καὶ ἀκαταμάχητος
 στηλιτευτὴς τῶν κακοδόξων, πιστὸς φορέας τοῦ πνεύματος
 τῆς καθαρᾶς χριστιανικῆς ἀληθείας, ἀγωνισθεὶς νὰ κρατήσῃ
 πάντοτε ἀνόθευτη τὴν παρακαταθήκην τῆς πίστεως·
 ὡσαύτως σωτήρας τῶν ἐκ πλάνης ἢ ὑπερηφανείας
 παραστρατησάντων μοναχῶν καὶ κοσμικῶν, μυστικὴ πηγὴ
 ἀγιωσύνης καὶ χάριτος, ἐπίγειος ἄγγελος τῆς εἰρήνης,
 ἀγάπης καὶ παραμυθίας τῶν Ἀγιορειτῶν πατέρων καὶ τῶν
 πολλῶν ἐν τῷ κόσμῳ πνευματικῶν τοῦ τέκνων,
 ἐμβριθέστατος καὶ βαθυστόχαστος μελετητὴς, ὁ μὲν ἔργα τὰ
 ρητὰ τοῦ Σωτῆρος πληρώσας, ὁ δὲ ἐπιστολῶν,
 συγγραμμάτων καὶ ἄλλων πονημάτων πᾶσαν χριστιανικὴν

ψυχὴν ἀρδεύσας, ὁ γνήσιος ἰκνηλάτης τῶν Ἁγίων Πατέρων, ὁ ἀσκητικὸς καὶ τοῖς πάλαι πατράσιν ἐφάμιλλος, ὁ ταπεινός, σεμνός, πρᾶος, σοφός, βαθύνους, διακριτικός, ἐγκρατής, εἰρηνοποιός, ὁ πολλὰς καὶ ποικίλαις ἀρεταῖς κεκοσμημένος μοναχός, ὁ ἐπιλέγξας τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδόν, τὴν ἀπάγουσαν εἰς ζωὴν, οὔτινος οἱ λόγοι κατὰ τὸ πνευματικόν του τέκνον, τὸν Ἀλέξανδρον Μωραϊτίδην, ἀπέσταζον οὐράνιον γλυκασμόν¹.

Πάμπολλες πραγματεῖες καὶ μελέτες καὶ ἑκατοντάδες ἐπιστολῶν τοῦ Ὁσίου Δανιὴλ ἀντιμετωπίζουν συνετὰ καὶ φωτισμένα, μὲ ἄφθονη καὶ πλούσια πάντοτε πατερικὴ κατοχύρωση, σοβαρὰ πνευματικὰ καὶ θεολογικὰ ζητήματα, τὸν μακρακισμὸ καὶ τοὺς ὀπαδούς του, τὰ οἰκουμενικὰ ἀνοίγματα πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ τῶν Ὁρθοδόξων παραδόσεων, τοὺς προτεστάντες καλαποθακιστές, χιλιαστές, τοὺς πλανεμένους ὁραματιστές, πνευματιστές, τοὺς νεωτερίζοντες λαϊκοὺς θεολόγους τῶν πανεπιστημίων καὶ τῶν ὀργανώσεων ². Συγχρόνως οἱ μοναστικὲς πραγματεῖες του, μὲ κυριότερη αὐτὴν τῆς ἐρμηνείας τοῦ Μεγάλου καὶ Ἀγγελικοῦ Σχήματος, συνέγραψε μετὰ ἀπὸ παράκληση τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου γιὰ τὴν γυναικεῖα μοναστικὴ ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος Αἰγίνης ἐσωτερικὸ κανονισμό, ἀπόσταγμα τῆς πολύχρονης ἀσκητικῆς ἐμπειρίας του καὶ τῆς μεγάλης του ἀγάπης πρὸς τὰ φιλοκαλικά κείμενα. Αὐτὲς παρουσιάζουν τὸν μοναχισμό ὡς

¹ Θέμης Κορβατζῆς, Λόγος ἐκφωνηθεὶς εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Ὁσίων Ἀγιορειτῶν Πατέρων, 13 Ιουνίου 1981, εἰς βιβλίον τοῦ Γέροντος «Ψυχαστικά ἐντρουφήματα», σελὶς 15.

² Διὰ τὶς μελέτες τοῦ Ὁσίου «ἐλεγχος τῶν χιλιαστῶν» καὶ «ψυχικαὶ μελέται», ὅπου ἀναφέρεται ὅτι ὁ πνευματισμὸς εἶναι ἀγυρτία καὶ μαντισμὸς καὶ ἐνέργεια ἐξ ἐπικλήσεως τῶν πονηρῶν ἀοράτων δυνάμεων, ἔχομεν εἰς χεῖρας μας συγχαρητηρίους ἐπιστολὰς πρὸς τὸν Ὁσίον Δανιὴλ ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

γνήσιο ἀποστολικὸ βίον καὶ εὐσύννοπα ἐκθέτουν τὰ βασικὰ γνωρίσματα, τὶς θεμελιώδεις ἀρχὲς τῆς μοναστικῆς βιοτῆς. Ὅταν τὶς διεξέρχεται κανεῖς, σκέπτεται ὅτι θὰ μπορούσαν καὶ σήμερα ποὺ ὁ μοναχισμός, ἰδιαίτερα ὁ γυναικεῖος, γνωρίζει ἐλπιδοφόρα ἄνθηση, ἐκδιδόμενες σὲ εὐχρηστα τεύχη, νὰ βοηθήσουν στὴν ὁργάνωση τῆς ζωῆς καὶ στὴν πνευματικὴ προκοπὴ παλαιῶν καὶ νέων ἀδελφοτήτων. Ἐπὶ πλέον συνέγραψε «Ἐγχειρίδιον Κανονισμοῦ διὰ τὰς ἐνθέους μοναζούσας τῆς ἐν Τήνῳ Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Θεοτόκου, Κεχροβουνίου» κατόπιν παρακλήσεως τῆς Γεροντίσης Θεοδοσίας Καρδίτσης, μετὰ τῆς ὁποίας ἀντήλαξε περισσότερες ἀπὸ 250 ἐπιστολές.

Ἀπὸ τὸ ποιητικὸ τάλαντο τοῦ Ὁσίου ἀξίζει νὰ σημειώσουμε τοὺς ἐπόμενους δύο μόνον στίχους, οἱ ὁποῖοι τὸν σκιαγραφοῦν ἀπόλυτα:

**Μόνον διὰ τὴν πρὸς Θεὸν ἀγάπην καὶ πλησίον
ὅλον μου ἀφιέρωσα τὸν πρόσκαιρόν μου βίον.**

**Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας,
Μέγας Ὑμνογράφος τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας**